

ความเห็นผิดกับความเห็นถูก

เทศน์อบรม ณ วัดถ้ำยายปริก อ.เกาะสี่ซัง จ.ชลบุรี

วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

ไอ้การปฏิบัติธรรมนี้มันมี ๒ ลักษณะ เเฮ ความเห็นผิดกับความเห็นถูก แล้วคนคือกับคนว่าง่าย อย่างเaignี่ ใครก็แล้วแต่ อย่างหลงพ้อให้เaignไปทะเล เเฮ อันนี้ว่ายากแล้ว อันนี้ความเห็นผิดแล้วนะ เริ่มเห็นผิดแล้ว ชักค้ำนแล้ว ไม่อยากไปแล้ว เอ้อ ต่อต้านแล้ว นี่ความเห็นผิด แล้วก็คนที่ว่ายาก ทีนี้ต่อมาเaignละ เaignไปละ พ้อไปแล้วเกิดปัญญา ไปนั่งพิจารณาดูทะเล เเฮ คลื่นมีลมมันก็ข้อมมีคลื่นกระทบมา ทั้งคลื่นเล็กคลื่นใหญ่ เข้าฝั่ง ทีนี้เaignลงไป เaignลงไปไปอยู่ทะเล อยู่ในคลื่นทะเล ไอ้คลื่นนะมันก็ตีกระทบเข้ามากับตัวเaign โยกไปโยกมาโยกไปโยกมา เaignก็ตั้งสติประคับประคองตัวเองอยู่ มันเริ่มทีแรกเริ่มกลัว ฮะ พอลงไปจริงๆทีนี้มันก็เกิดตั้งสติขึ้นมามันก็ไม่กลัว ค่อยขยับลิกไป ลิกไป ให้เกิดปัญญา ไอ้ความกลัวตายนั้นมันก็หายไป อ้อ ทีแรกมันเห็นผิดมันก็กลัวตาย แะกลัวคลื่นซัด ทีนี้เaignลงไปแล้วเaignก็ไปถึง ฮ่า ไปเห็นว่าเมื่อความก้าวไปหรือตัดความกลัวออก กล้าเข้าไปมันก็เกิดปัญญาขึ้นมา หลังจากนั้นเaignขึ้นมาอยู่ชายทะเล นั่งบนฝั่งนี้ เอ้อ ก็เห็นปัญญามันเกิดเห็นว่า ทะเลส่วนทะเล ไอ้คลื่นนี้ที่เกิดมาได้ก็เพราะลม ลมมา ฮ่า ลมมีคลื่นก็มี ถ้าลมไม่มีคลื่นมันก็ไม่มี เเฮ อันนี้เหตุปัจจัยของมันนะ ถ้าเราไปอยู่ตรงนั้นมันก็วุ่นวายอยู่ตลอดเวลา ก็โยกไปโยกมาอยู่ แะ เหมือนเราปฏิบัติธรรมเหมือนกัน เราเอาเราเข้าไปเอาตัวเข้าไป ไปรับสิ่งเหล่านั้นมา ตัวรู้สึกมันไปรับมา มันเกิดให้ปั่นป่วนเกิดทุกข์ขึ้นมาทันทีเลย อ้อ ถ้าเราตั้งสติดูมัน แะ รูปกระทบตา เสียงกระทบหู ไม่มีเราไม่มีเขามันก็เฉยๆของมันนะ ฮะ นี่เกิดปัญญามา อ้อ นี่เราเaignนี้หว่า ตัวรู้สึกมันไปรับเป็นตัวขึ้นมา ฮือ นี่เห็นถูกแล้ว นี่เขาเรียกว่าตั้งอยู่สัมมาทิฐิ อันนี้วิปัสสนาเกิดญาณ เขาเรียกวิปัสสนาญาณเกิด สติปัญญาญาณเกิดแล้ว พิจารณาหาเหตุหาผล นี่เราเaignนี้ เราลงไปอยู่ในทะเลมันก็ซัดเราตลอดเวลา โยกไปโยกมา ไม่มีอันสงบได้เลย อ้อ จิตเราเหมือนกันนี้ ถ้ารู้สึกมันไปรับเข้ามาใส่ใจเรา มันก็วุ่นวายไปหมดเลย

เฮอ นี่เราพิจารณา ทีนี้เราตั้งสติคุณนะ ดูทั้ง...รูปนามเขาเรียกว่าธรรมารมณ์ ไม่มีเรา
 สักหน่อยตั้งสติให้ดีนี้ มันก็อยู่ของมันนะ อะไรก็ของมันเหตุปัจจัย แฮะ มันก็ไม่ทุกข์
 ไม่ร้อน อันนี้ความโง่ของความรู้สึกของเราละ แฮะ เราก็เกิดปัญญา ทีนี้เราก็ตั่งอยู่ใน
 สัมมาทิฐิ เอ้อ คนว่าง่ายสอนง่ายมันไปเร็ว พิจารณามันปัจจุบันไปเรื่อย เหตุนั้นอย่าง
 ไปรู้ละกับณerkก็เหมือนกัน ณerkเขาเห็นว่าอาจารย์องค์นี้ ไปรู้ละนี้ทิฐิมานะสูง เขาก็
 ไม่สอน แต่พระองค์ๆอื่นมาเขาไม่เอาละ จนมาถึงณerkสุดท้ายละ ณerkก็ไม่เอา ทีนี้ไม่มี
 ใครแล้วจะไปขอความช่วยเหลือใครไม่มีแล้ว ไปรู้ละก็จึงลง ขอพิจารณาตัวเอง ขอ
 พิจารณาว่าณerkจะใช้อะไรละ รับใช้ทั้งนั้นแหละ ณerkก็ถามอาจารย์นี้ จริงหรือเปล่า
 อาจารย์ จริงอาจารย์แนะณerk ณerkจะใช้ทำอะไรทำตามทุกอย่างเลย ขอให้ณerkช่วย
 แนะนำหน่อย ณerkก็ลอง ก็ไม่ไว้ใจอีกเหมือนกัน ลอง เอ้าลงไปสระน้ำซิ มันก็ไป
 ค้อมๆ เขาก็เอาสติตามคุณนี้ โส ลงไปก็ เอ้า ให้คำก็คำให้โผล่ก็โผล่ ให้อมน้ำก็ได้
 ให้พ่นก็พ่น ไอ้ตัวมันที่มันลงนี่มันทำตามทุกอย่างนี่ไปเลยละ หลังจากนั้นณerkก็มาเทียบ
 อุปมาให้ เหมือนหัวโคก มีโคกหนึ่ง ๖ รู ปีชชะ ๕ รู รูอยู่ริ้วเดียวมีเหยี่ยวตัวหนึ่งเท่านั้น
 ก็เข้าใจเลย ก็มีอยู่ตัวรู้ตัวเหยี่ยวมันคิดนึกปรุงแต่งนั่นแหละ (ตัก: หลวงตาอะไปรู้ละนี้
 เขาก็อยากจะไปนิพพานเหมือนกันใช่ไหมคะ) เอ้อ (ตัก: แล้วทำไมคนอื่นๆทำไมเขา
 ไม่ยอมลดทิฐิมานะกับพระองค์อื่นๆละ ทำไมถึงมาถึงณerkนะ) จะไปรู้หรือก็เขาไม่เอา
 ละ พระเขารู้เหมือนกันนะ ท่านไม่ลงนะ (ตัก: แล้วทำยังไงถึงจะให้มันลงละ ทิฐิมานะ
 นี้) อ้าว เขามาถึงณerkๆ ก็ยอมรับความจริงขึ้นมา ไม่มีใครแล้วจะแนะนำนะ ก็ยอม
 ตรงนี้เองนะ นี่ก็เหลือแต่ณerkองค์เดียวก็ทำไงละ ต้องยอมนะ ไม่มีใครแล้วหมดแล้วนี้
 อยู่นี้มีใครละอย่างเอ็งเหมือนกันอยู่มีใครจะไปถามแนะนำเอ็งได้ นี่ตัวนี้เราต้องยอมรับ
 ข้อนี้ มันก็ต้องลดลง น้อย่างเอ็งอยู่กับหลวงตาอย่างนี้ เอ็งก็ต้องยอมรับว่ารับใช้หลวงตา
 ทุกอย่างยอมใช้ทุกอย่าง พิจารณาตัวเอง จะไม่ดื้อดึงละ เราจะไปให้พ้นจากกองทุกข์
 เราต้องยอม เฮอ ต้องลดตัวนี้ลงนะ อย่างเอ็งก็บอกแล้วไม่มีใครเหลือหลวงตาองค์เดียว
 เอ็งก็พูดอยู่ละ เอ็งต้องยอมรับใช้ละ (ตัก: อ้อ หลวงตาบางครั้งก็เห็นว่า ว่าหลวงตาบังคับ
 นี้มันไม่ถูกใจกิเลสมันใช่ไหม (เออ เอ้อ) ไม่ถูกใจกิเลสมัน เพราะกลัวตายใช่หรือเปล่า
 (เอ้อ) มันไม่ถูกใจมัน มันก็เลยบอกว่าหลวงตาบังคับมัน มันก็ไม่อยากไป) เอ้อ
 นั่นแหละเห็นผิดแล้วนั่นนะ ตัวนี้เห็นผิดแล้วนะ นี่แหละมิจฉาทิฐิ แล้วเอาตัวนี้ไป
 พิจารณาตัวเอง เอ้อ เห็นผิดแล้ว ไม่ยอมเชื่อฟังท่านนะ ถ้าไปจริงๆแล้วมันเกิดปัญญาละ
 นี้ ๒ ตัวนี้เอ็งต้องไปเข้าใจซะ ก่อนเอ็งด้าน พอไปจริงๆก็เกิดปัญญา เฮอ ได้ข้อคิดมา
 นี้ ๒ ตัวเราต้องไปแก้ตรงนี้เองนะ เราเห็นผิดมาตลอดนี้ (ตัก: หนุกก็ว่าจริง หนุกว่ามัน

เห็นผิดมันด้านนะ (เอ้อ) เพราะว่าพอเราไปแล้วก็เกิดปัญหานี้ ถ้าเราไม่ไปเราก็ไม่เกิด (เอ้อ) ไอ้ตัวนี้มันจะมาด้านไม่ให้เราไป) นั้นแน่นั้นแหละ ๒ ตัวนี้เอ็งฟังแล้วเอาไปคิดดูเถอะ เอ้อ นั้นเราเห็นผิดมันจึงด้าน เพราะเราไม่เข้าใจไม่เชื่อท่าน เอ้า เพราะเชื่อทีหลังแล้วไปก็เกิดปัญหา แล้ว ๒ ตัวเทียบกันได้เลย เเฮ ท่านมีปัญหาสูงท่านรู้จักเรา แต่เราตีไม่รู้จักท่านนะ เราต้องยอมตรงนี้ ถ้ายอมตัวนี้ลงแล้วมันนี่มไปเลย นี่เขาว่า “คนดีชอบแก้ไข คนจัญไรแก้ตัว” อันนี้แก้ตัวตลอดนี้ ที่นี้เราต้องแก้ตัวนี้ แก้ความเห็นผิดตัวนี้เราก็ไปเรื่อยๆที่นี้ ท่านชื่ออะไรเราก็ เอ้อ ตั้งสติ เเฮ เราต้องยอมตี ตัวนี้แหละด้วยยอมตัวมานะ เราไม่เอาชนะท่านนี้ เราเอาเอารธรรมะท่าน แล้วอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเรามีสติปัญญาเราไม่เอาตัวท่านนี้ อย่างหลวงตาหลวงเตอมันไม่มีหอรอก เอารธรรมะท่านผู้มีปัญญาสูงนะหาที่ไหนล่ะ (ตัก: แล้วนี้หนูก็พิจารณานะหลวงตามาคะ หนูสังเกตคุณะ ช่วงที่ผ่านมา บางครั้งทันมันมันจะบอกเราเห็นผิดแล้ว เราไปเอาหลวงตาเราไม่ได้เอาธรรมะนะ (อืออือนั้นนะ) เพราะว่าเมื่อก่อนมันร้อนใจ มันใจร้อนใจ เพราะไปเอาตัวหลวงตาตลอดเลยล่ะ (อือ) มันกลัวว่าหลวงตาเดินไปไหน กลัวใครจะมาเอาตัวหลวงตาไป มันจะผิดแล้ว เห็นผิดแล้ว (อือนั้นนะ) มันจะร้อนเลยนะ (อือ) ทำอะไรก็ร้อนไปหมดเลย หนูก็บอกว่ามันเห็นผิดแล้ว เราไม่ได้มาเอารธรรมะหลวงตานี้ (อือ) ธรรมะหลวงตาเราต้องคุณตรงนี้เราหิบบางอยู่ (อือ) ต้องคุณนี้หิบบางอยู่ ทำอะไรอยู่ถึงจะเอารธรรมะ ถ้าจิตส่งออกนอกไปเอาหลวงตาอยู่ไหนอะไรกับใครนะมันผิดแล้ว) ผิดแล้วนั้นนะ (ตัก: มันจะร้อนเลยล่ะ) ไซ้ นั้นนะเราต้องพิจารณาตัวนี้ เราแก้ตัวนี้ ต้องแก้เราตัวนี้ เอามันไปฟังแก้ไขตัวนี้ โอ้ เราเห็นผิด ถ้ารู้ตัวเราจริงนะเหมือนกับเราลงทะเล เราขึ้นจากคูทะเล ไอ้ทะเลกับคลื่นนี้มันเหตุปัจจัยซึ่งกันและกัน ถ้างลงไปอยู่นั้นเราก็ร่นวายนะ เราไปอยู่กับมันนะ เราเอาจิตเราเอาสติเราตั้งให้ดี เรามาอยู่บนฝั่งแล้วมันก็เรื่องของมัน เราไม่ใส่ใจ อันนี้เรื่องของตา เรื่องของคุณคนอื่นเขาอย่าไปสน เราสนใจจิตค้นต่อตัวความรู้สึกของเราคุมมันอยู่ เราเห็นผิด เขาใช้เราเราก็ต้องไปทำตามไป เราดูปัจจุบันไปเรื่อยๆละ ตัวนี้สำคัญที่สุดเลยนี้ เราแก้ตัวนี้ ถ้าแก้ตัวนี้ได้แล้วเอ็งไปเลย ไม่สนใจหอรอกเรื่องใครเรื่องมันนะ (ตัก: จริงนะหลวงตาพูดถูก ถ้าเอาเราไปนะจิตไม่เคยสงบเลย (เอ้อ นั้นแน่นะ) ร่นวายนไปหมดหนูก็ไม่รู้มันเป็นอย่างไร (นั้นแน่นะ) ก็ไปเอาเราเขาเข้ามา เอาเราเข้าไป) เอ้อ นี่ตัวนี้มันสมมตินี้ ที่จริงรู้สึกมันก็ไม่เที่ยงเหมือนกันนะ ที่นี้เราต้องพิจารณาตัวนี้เข้าใจตัวนี้เป็นอัตตานี้ จึงควบคุมมันซะ แล้ววิชัยมันนะ อือ เราเอาปัจจุบันนะมันจะไม่มีเขามีเราเลยล่ะ มีแต่รูปกับนาม รูปกับนาม ถ้ามีรูปนามนี้เข้าสู่วิปัสสนาญาณแล้วละ ตั้งสติพิจารณาของตัวเองไปเรื่อยๆไม่ใช่ไปสนใจคนอื่นเขา รู้แล้วก็ละมันไป

มันกะเราเหมือนกัน มีความรู้สึกเหมือนกันนะ เอาตัวนี้ขึ้นมาพิจารณาเขาก็รู้สึกเราก็รู้สึก
 ละ แต่มีเห็นผิดเห็นถูก ๒ ตัวนี้ให้แก้ตัวนี้ให้ได้ละ ถ้าเห็นผิดนะมันจะหนักนะ (กะ)
 เฮอ ถ้าเห็นถูกตามความเป็นจริงละเบาเลย นั่นแหละคือสัมมาทิฐิ เราเอาตัวนี้
 เราต้องการธรรมะคือความจริงนี่ อย่าไปท้อถอย เฮะ ตัวนี้มันคอยด้านไว้อย่างนี้ด้วย
 สติเรายังอ่อน สมาธิเรายังอ่อน ปัญญาเรายังอ่อนไม่แหลมคมมันก็ต้องเป็นอย่างนี้แหละ
 (ตัก: แต่มันด้านหนุนะหลวงตา บางครั้งหนุรู้ว่าจะเป็นอย่างนี้ เราก็ยังพลอยด้าน พลอย
 จะให้ไปกับมันอยู่นั้นแหละ) นั่นแน่ะ ไม่ได้หรอก เหตุุนั้นเองต้องบางทีนะ บางทีเอง
 คอยด้านเรื่อย ให้เอาเทพอะไรไปบางที่มันเกิดอารมณ์มาเราจะลงมาไม่ได้แล้ว เฮอ บางที
 มันเกิดอารมณ์ขึ้นมาเราก็เอามาฟังพิจารณาไป มันก็เกิดปัญญาขึ้นมาได้ เฮะ ถ้าพยายาม
 พิจารณากายคตาสตินี้ ตามความเป็นจริงนี่ (ตัก: ความเห็นของหนุนะมันคิดขึ้นมาว่า
 เอาไปกลัวมันพัง (แนะ) เพราะมันบอบบางอย่างนี้ หนุก็เลยว่าไม่เอาไป) มันก็มีแต่
 ทางแก้ทั้งนั้นแหละ มันแน่ะนี้ ไอ้ความถนอมมันเอาใส่ยามใส่อะไรไป เราก็ต้อง
 พยายามใช้สติควบคุมรักษามันนะ มันก็เท่ากับมีปัญหาอยู่ในตัวของเรา (ตัก: หนุก็
 ควบคุมเอาอาสนะห่อมัน (อือ) เอาอาสนะนี้มาห่อมันไว้) ไซ้ ก็รู้มันมีประโยชน์เราก็
 ถนอมมันนะสิ เป็นหัวใจของเรามาไว้กับเรา เราเกิดใช้ประโยชน์ได้เราก็ต้องใช้มันนะ
 เอาทำโดยมากต้องพิจารณากายเราให้มาก กายคตาสติละ ตามความเป็นจริงมันจะบอก
 ยอมรับความจริง เออ จี๋หูชี้ตาชี้จมูกอะไรในตัวเราเขาว่าไม่ดี ก็ยอมรับมันไม่ดีนี่คือ
 ความจริง แล้วมันตัดโทษอะไรได้ เราจะละความโกรธเราต้องยอมรับความจริง ถ้ารับ
 ความจริงได้มันตัดโทษหมดแหละ ไม่โกรธกับใครหรอก ว่าไม่ดีมันก็ว่าถูกเฮะ มันก็
 ไม่โกรธ ทุกอย่างนั้นแหละคือความจริงมันตัดหมด เขาอย่างนั้นเขาเรียกว่าสังขธรรม
 เหรอ เรามาแสวงหาสังขธรรม เราก็ต้องยอมรับความสังขธรรมคือความเป็นจริง
 สังขธรรมโดยสมมติ สมมติสังขะนี่ (อือ) ต้องยอมรับมันนะมันจึงเข้าใจ แล้วเราก็จะ
 ปฏิบัติไปได้สวยงามเลย จะนิมนวลที่สุดด้วย ถ้าเรายอมรับสังขธรรมเมื่อไหร่ ได้ลงเห็น
 ความจริงเมื่อไหร่ ไอ้โสมนัสไปเลยทีนี้ ไม่โกรธเคืองใครไม่อะไรอิมเป็นไปเลย มันเกิด
 ปิติ ถ้ามีอะไรในใจเราก็เพิ่ง เพิ่งไปที่จิตนะ อะไรทุกอย่างเพิ่งไปที่นั่น ตั้งสติเพิ่งมัน
 เพิ่งหมายความว่าคู่มันนะ มันเกิดวิตกพิจารณาขึ้นมามันก็เรื่องมันหายบละ เขาเรียกว่าฌาน
 องค์ฌานนะมันมีอยู่ในจิตเราละ ปิตินี้ มีวิตก วิจารณ์ มีปิติ สุข เอกัคคตา อะ คุมมันนะ
 (ตัก: เมื่อก่อนหลวงตาไม่เคยพูดเรื่องนี้ให้หนุฟังนะ วิตก วิจารณ์ ปิติ สุข เอกัคคตา) เอ้า
 มันก็พูดมันก็เป็นบางครั้งบางคราวละ อันนี้เราวิตกวิจารณ์มันหายบแล้วนี่ อันนี้เขาเพิ่ง
 เอาสติเพิ่งเข้าไปที่จิตนั่นนะ องค์ฌานมันมีองค์ฌาน ๕ มั้ง วิตก วิจารณ์ ปิติ สุข เอกัคคตา

นี่องค์ธรรม ฟุ้งไปอยู่ที่นี้ วิตกวิจารณ์ฟุ้งมันอยู่เรื่อย มันวิตกเรื่องนั้นเรื่องนี้ แะ
 วิจารณ์เรื่องนั้นเรื่องนี้ฟุ้งมันอยู่นั้นแหละ นักเข้ามันเห็นมันหยาบแล้วมันก็จะหยุดนะ
 พอมันหยุดดับปั๊บมันก็ต้องเกิดปีติอีกแะ วิตกวิจารณ์ปีติ ปีติเอิบอาบอ้อมแล้ว ตัวนี้ดับ
 แล้วมันต่อมาปีติดับมันก็เกิดสุขขึ้นมาแล้ว เอ้า พอสุขดับปั๊บมันก็เกิดเอกัคคตาเป็นหนึ่ง
 แล้วที่นี้ แล้วนั่นแนวเลยที่นี้ มันต้องอาศัยฟุ้ง เอาสติฟุ้งเข้าไปที่จิตนั่นนะ จิตตานุปัส-
 สนา แล้วพิจารณาฟุ้งที่กายเรา ผมขนเล็บฟันหนังแยกกายเราไปออกไป (ฮือ) เราก็จะ
 ได้ความรู้จากมันอีกทีหนึ่ง เราที่วันหนึ่งมันจะต้องยอมรับความจริง จิตมันก็จะอ่อนลงละ
 คือรับความจริงที่มันมีในตัวเราละ ทุกอย่างละ (ตึก: หลวงตาตัววิตกวิจารณ์นี้ใช่ตัวสังขาร
 หรือเปล่า (เอ้อ) เป็นตัวเดียวกันใช่หรือเปล่า) เอ้อ นั่นแหละคุณมันก็ได้จะเป็นอะไรก็
 แล้วแต่ละ (ตึก: ก็คุณมันอย่างเดียวกันนั่นนะ) เอ้อ ฟุ้งนะ ฟุ้งที่จิตนั่นแหละ เวลาเดิน
 เราก็ไปเดิน หยิบไปหยิบ คุณมันเรื่อยๆ ไปนะ พิจารณาตัวเองอยู่เสมอ นั่นการปฏิบัติธรรม
 นี้ไม่ต้องไปสนใจเรื่องอื่น เรามีหน้าที่ทำอะไรทำของเราหน้าที่เกิด เขาทำเราก็ทำมันก็
 เหมือนกัน ทุกอย่างมันจะเหมือน พิจารณาเหมือนมือหยิบมีอวางเหมือนกัน เดิน
 เหมือนกัน ไม่สนใจใครหรอก ถ้านึกถึงหลวงตา นั่นแหละหลวงตาเราต้องมาเอาธรรมะ
 จากท่าน สงสัยอะไรต้องไปถามท่าน เราต้องการอะไร ต้องการธรรมะจากท่าน ท่านคือ
 ตัวธรรมะนะ ให้เราเกิดสติปัญญาขึ้นมาก็ต้องอาศัยท่าน จะไปโกรธเคืองท่านก็ไม่ได้
 เราฟังท่านนะ ท่านจงเราละ เราตาบอดมาแล้วนะ เอาธรรมะเป็นหลัก รายชื่อคนนั้น
 คนนี้จะไรต่างๆมันสมมติขึ้นมาอย่าไปสนใจมันนิ เอารูปนามเป็นอารมณ์ ท่านก็มี
 รูปนามมีทำมา ผ่านไปมีสติปัญญาแจ่มแจ้งแล้วท่านแนะนำเราเราก็ต้องเชื่อสิ แะ
 ตัวเห็นผิดมามากเราก็ต้องแก้ไขตรงนี้แหละ ไม่นั้นเราก็กระด้างกระเดื่องมันก็ไม่ไปละ
 อย่างเราเคยไปนี้เราเอาตัวนั้นพิจารณาบ่อยๆ เราเห็นผิดมามาก นี่เอ้ที่เราเห็นถูกเราไป
 ตามที่มันลงเราไปแล้วมันก็เกิดปัญญา ฮะ เราต้องเอา ๒ ตัวนี้อะไรผิดอะไรถูก เราวิจัย
 ตัวเราเองนะแก้ไขตัวเราเองแล้ว เราต้องยอมรับข้อนี้ละ เหตุนี้ว่าการปฏิบัติธรรม
 ไม่ต้องพูดมากหรอก เอาแค่ ๒ ตัวมันก็เข้าใจ ผิดถูกละ รู้ผิดรู้ถูกเราเข้าใจ ถ้ารู้ผิดมัน
 ชักหนัก ถ้ารู้ถูกมันจะเป็นความจริงัจจธรรมมันก็จะเบาไปเรื่อยๆ แค่นี้แหละ (ตึก:
 ข้อเตือนสติอีกอย่างหนึ่งนะตึก จะทำอะไรจะพูดอะไร ให้ใช้สติพิจารณาเสียก่อนว่า
 ควรพูดควรทำหรือไม่ จะเอาแต่ความเห็นผิดของตัวเอง จะเอาแต่กิเลสของตนเองได้
 อย่างไร ความเห็นผิดกิเลสของตนเองมันเป็นทิวฐิมานะ มันต่อต้านไม่ให้ได้รับธรรมะ
 สักเกต่าง่ายๆ อย่างคราวนั้นที่จะไปทะเล กิเลสมันไม่ยอมไปมันจะออกไปความเห็นผิดว่า
 หลวงตาบังคับ นี่มันต่อต้านไม่ให้เราได้รับธรรมะแล้วนะ เห็นหน้ามันรัยยังว่า มันเป็นตัว

ต่อต้านไม่ให้ได้รับธรรมะ ตัวกิเลสตัวเห็นผิดนั่นเอง ฉะนั้นจึงควรเชื่อหลวงตา หลวงตาว่าอะไรเราก็ควรทำตาม เพราะท่านเห็นถูกต้อง ท่านเจนนอบ ท่านรู้แจ้งแล้ว ส่วนเราละมีแต่ความเห็นผิดทั้งนั้นเลย รู้อย่างนี้ก็ควรจะแก้ไขตัวเองได้แล้ว หลวงตาจะพูดกับเราเสมอว่า ทางโลกละมีแต่ความเห็นผิด เราก็ถามว่า มีแต่ความเห็นผิดไม่เห็นถูกเลยหรือ ท่านบอกว่าใช่ เราเกิดความสงสัยขึ้นมา ทีนี้จึงได้คำตอบว่า ทำไมทางโลกถึงมีแต่ความเห็นผิด เพราะว่าคนเราเกิดมาด้วยตัวรู้สึก ตัณหา กรรม ตัวรู้สึกนี้แหละเป็นตัวอวิชชา มันเป็นมิจฉาทิฎฐิ เมื่ออยู่ทางโลกมันก็เลยเป็นความเห็นผิด เป็นมิจฉาทิฎฐิ มาทางธรรมหลวงตาท่านบอกว่า มาแก้ความเห็นผิด เพราะทางธรรมนี่เป็นสัมมาทิฎฐิ) การรื้อสัตว์ถอนขนสัตว์ อันนี้ คำว่ารื้อสัตว์ถอนขนสัตว์นี่ รื้อตรงความเห็นผิด ความเห็นผิดคือมิจฉาทิฎฐิ มันจึงฝืน ฮะ ถ้าเรายอมรับตั้งสติยอมรับความผิด ความถูกต้องคือความจริงนั่นเอง ถ้ายอมรับความจริงนั่นคือสังขธรรม นั่นแหละคือสัมมาทิฎฐิ มันจะเบาเพราะไอ้มิจฉาทิฎฐินี้ มันขัดคนะ ได้เถียงโดยไม่มีเหตุมีผลอะไร เขาเรียกว่ามูทะลุคุดันไปเลย เอาไปข้างๆๆ คนเขามีสัมมาทิฎฐิเขาฟังด้วยเหตุผล เขาจะหยุดเลย เขาไม่อยากจะยุ่งแล้ว พูดด้วยอารมณ์ พูดนะทางโลกเขาว่าพูดด้วยอารมณ์ ฮะ อารมณ์ความเห็นผิดนั่นเอง เหตุนั้นเราตั้งสติพิจารณาอะไรผิดอะไรถูก มีเหตุมีผล นั้นเรามาปฏิบัติธรรมนี้มันจะต้องฝืนตัวนี้ เหนอ ฝืนความเห็นผิดนี้ ถ้ายอมรับสังขธรรมข้อนี้ความถูกต้องแล้วมันก็จะเบา เหตุนี้ว่ารื้อสัตว์ถอนขนสัตว์นี้มันคิดดูซิ เขาโค่นนั้นนะแค่ ๒ เขา แต่ว่าขนสัตว์นะรอบตัวมันนะ แนะนี่คิดดูซิ มันเห็นผิดมาตั้งแต่กำเนิดเกิดมาเลยละ เป็นมิจฉาทิฎฐิตลอดมา เหตุนี้พระพุทธเจ้าเรียกว่าปลุชน หนาไปด้วยกิเลส หนาด้วยความเห็นผิด มิจฉาทิฎฐิ ที่เรามาบวชมาปฏิบัตินี้ เราต้องมารื้อสัตว์ถอนขนสัตว์ รื้อความเห็นผิดนี้เอาสังขธรรมเข้าไปก็เพื่อมาแก้ความเห็นผิดมิจฉาทิฎฐิ ยอมรับสังขธรรมข้อนี้เลย ผิดก็ยอมรับผิด ถูกก็ยอมรับถูก ๒ ตัวนี้เราต้องตั้งสติให้ดี แล้วมันจะคลาย เราจะเอาสังขธรรมข้อนี้เราก็คือความจริงนี้ ถ้ายอมรับความจริงเมื่อไหร่ นั่นแหละคือสังขธรรม เราตั้งสติให้ดี ถ้ามันเกิดขึ้นเห็นผิดเราก็ตั่งสตินี้ นี่ๆเห็นผิดแล้ว เห็นผิดแล้ว ฟุ้งแล้วๆ ต้องพูดออกมาเลยนี้ว่าฟุ้งแล้วๆนี้ ฮ่า นั่นนะแหละ ฟุ้งแล้วมันก็รู้ อันนั้นแหละตัวมิจฉาทิฎฐิ ตัวสมมติบัญญัติมันขึ้นมาเลย นั่นแหละมันจะทำให้เราอารมณ์ไม่ดีแล้ว ถ้ามันว่างๆเฉยๆมันไม่ปรุงแต่งนั่นแหละนั่นนะ มันก็เห็นหมดสติ เหมือนน้ำใส เห็นตะกอนหมดเลยอะไรเป็นอะไร ฮะ ตอนฟุ้งกวนขึ้นมาแล้วน้ำขุ่นเลย นี่จะอุปมาให้ฟัง เหตุนี้เรามาปฏิบัติธรรม เราจะมารื้อสัตว์ถอนขนสัตว์เราต้องอดทน ต้องยอมรับตั้งสติ ผิดเป็นผิดเลย เราจะแก้ไขไปเรื่อยๆไป เดียวมันก็เบาเรื่อยๆไป มันหมักหมมไม่รู้ก็ภพก็ชาติ

แล้วนี่ อ้อ อันนี้เรามาหรือพื้นนี้เรา โอ้ เรียกว่าเรือสัตว์ถอนขนสัตว์ ค่อยๆถอนไปเรื่อยๆ มันก็ค่อยไปเรื่อยๆ เหตุที่นั่นธรรมชาติพระพุทธรูปเจ้าที่ว่า ผู้มีสัมมาทิฏฐิก็คือเขาโค มันมีน้อย แต่ขนโคมันมากละ เฮอ เราต้องเพียรพยายามไปนี่แหละ นี่แหละเราจะต้องให้เข้าใจตัวนี้ อ้อ เราเป็นปลุกชนนะ กว่าจะเป็นอริยชนได้เราต้องตั้งสัจจะไว้ คือสัมมาทิฏฐิ ยอมรับความจริงที่มันเป็นจริงอยู่ เท่านั้นเองละ แล้วเราก็จะได้เดินทางถูกต้อง เฮอ ยอมรับความจริง ตั้งสติ เอ้อ เขาพูดมาความจริง เรื่องไม่จริงเราไม่ต้องไปสนใจมันหรอก แะ อันนี้แหละเขาว่าเรือสัตว์ถอนขนสัตว์ นี่หลวงพ่อมันขึ้นมาขึ้นมานี้ก็มาแนะนำเอ็งมาชี้แนะ เอ็ง เวลาสงสัยอะไรก็มาเปิดฟัง เอ้อ นี่ว่าเรือสัตว์ถอนขนสัตว์เป็นอย่างนี้ เรือความเห็นผิดนั่นเอง ทำความถูกต้องให้เห็นความถูกต้อง คือความเป็นจริงคือสังขารธรรม มันก็จะเบาลงไป (ตัก: แล้วแต่เมื่อไหร่หลวงตาให้หนูรับผิดชอบอะไรละ) ก็เอ็งไปอยู่นั่นนะ นี่เอ็งไม่เอามานั้นก็คิดแล้ว นี่เอ็งเป็นฐานะลูกศิษย์นะ แะ ให้คนนั้นคนนี่มาทำแทนอันนั้นก็คิดแล้ว ฐานะหน้าที่ของตัวนะ แะ จะไปใช้ใคร เจ้าของเขาคนทำก็มีอยู่ เราจะไปเราก็ทำของเราหน้าที่ของเราให้เรียบร้อย เสร็จแล้วจะไปเราก็ไม่ว่าอะไร นั่นแนะนำต้องทำของเรา นี่ก็อีก เห็นผิดอีกแล้ว เราต้องยอมรับข้อนี้ เราทำให้เรียบร้อยมันจะนานสักเท่าไร ไม่ต้องไปเกียดคนโน้นคนนี้หรอก เป็นหน้าที่ของเรา นี่เรา เราต้องรักษาหน้าที่ตัวนี้สิ รักษาหน้าที่ลูกศิษย์ที่กันกุฎิ ต้องว่าง่ายสอนง่าย เอ้อ มันก็ไปเร็วสิ เราเอาแต่ของดี หลวงตานะมีแต่ให้ของสังขารธรรมทั้งนั้นแหละ พอบ้ำขึ้นมาแล้วมันเป็นไปแล้ว หลวงตาก็บ้ำตามเอ็งสิ เอาแล้วสิ เอ็งสอนข้านี้ ถ้าเอ็งดีข้าก็ให้ดีเลย แล้วกลัวหลวงตาถึงอีกละ แนะนำยังรู้จักกลัว หลวงตาจะไปถึงเอ็งหรือ มีแต่จะให้ของดีเอ็งนะเท่านั้น เอ็งบ้ำเอ็งนะ ยอมรับข้อนี้สิ อ้อ ไซ้ใหม่ เฮอ นั่นนะ เราต้องยอมรับสังขารธรรมข้อนี้ซะมังสิ แล้วมันก็ค่อยดีขึ้นดีขึ้นนะ อ้อ แค่นี้แหละ (ตัก: ก็หลวงตาบอกว่า เรื่องปฏิบัติละอย่าไปเร่งมันนะ) ไซ้ ค่อยไปสิ ถึงก็ช่าง ตั้งสติไว้ถึงก็ช่างไม่ถึงก็ไปเรื่อยๆ ทำไปเรื่อยๆ อยากนอน นอน ถ้ามันง่วงก็นอนไปซะเลย เฮอ อย่าฝืนมันนะ ฝืนมันเป็นอึดตายแล้วนี่ บังคับนะ ฮาฮาฮ่า อย่าลืมข้อนี้สิ พระพุทธรูปเจ้าท่านก็ว่าอยากนอนก็นอนให้มันอึดชะพอมันอึดแล้วลูกมาที่นี้เป็นที่เรได้แล้ว มันขยันขึ้นมาแล้ว ก็เลสมันต้องให้มันมั่ง อย่าลืมชีว่า บัวจะพ่นน้ำต้องอาศัยลมนะ อยากนอนก็ให้มันนอนมันอึดหน้าสำราญแล้ว ที่นี้เป็นที่เรได้แล้ว นั่งก็นั่งเต็มที่เลยสุดใครสุดมันนะ นี่มันเป็นอย่างนี้ อย่าไปทรมานมัน (ตัก: นี่นั่งฟังที่รู้อย่างนี้นะหลวงตา หลวงตาช่วยแก้ไขให้หนูหน่อยสิ ที่หนูว่าทำไมมันต้องเร่งนะนะ เพราะว่าหนูนะเสียเวลากับหลวงตาตั้งหลายชั่วโมง (เหน) ฟังก่อนนะ หลวงตาหนูบอกว่า หนูนะนะต้องเสียเวลากับหลวงตาตั้งหลายชั่วโมง เวลาไปปฏิบัติ

ก็น้อย ดูอย่างคนอื่นเขาซิ เขายังไม่เห็นมาต้องมานั่งคุยกับหลวงตาเลย เขาก็ไปปฏิบัติกันแล้ว หนูต้องมานั่งคุยกับหลวงตาอีก แล้วไหนต้องเก็บที่นอนอีก เก็บอะไรทำอะไรอีกกว่าจะได้ไปปฏิบัติ) อ้าว นั่นนั่นนั่นนั่นนะ นี่ๆคิดผิด เดี่ยวการที่นอนเราต้องกำหนดเรื่องไปนะ จะหยิบจะวางอะไร ไม่ว่าทำอะไรอะไรทุกอย่าง เราต้องกำหนดเราเรื่อยไปละ เอ้อ นี่ปฏิบัติธรรม ไม่ใช่เน้นแบบๆไฮ้วรรณะทำงาน ทำงาน อันนั้นมันผิดแล้วนั่นนะ นี่ๆๆสมมติ ทำงานทำโน่นทำนี่ มันไม่ใช่ละ มันต้องกำหนดตัวเรานะ เอาสติกำหนดมันทุกขณะไป ทุกเวลาเลยไม่ว่าอะไรแล้วแต่ นี่ตัวปฏิบัตินี้ทุกเวลาไป อย่างว่าทำอันโน่นทำอันนี้ ไม่ได้ อันนี้เห็นผิดแล้วนี้ ไม่ว่าทำอะไรจะ กินข้าวจะหยิบอะไรก็แล้วแต่กำหนดมันเรื่อยไป จะเดินกำหนดเดิน จะนั่งกำหนดลมหายใจ จะหยิบก็กำหนดมือ นี่ตัวนี้ต่างหากเล่า นี่แหละปฏิบัติ สนทนากันเราก็ต้องกำหนด อ้อ มีเหตุมีผลอะไรต่างๆ จะกำหนดทำก็ได้ กำหนดเรื่องกิจกรรมอะไรต่างๆ เราต้องกำหนดมันตลอดนะ ไม่ใช่ว่าอันโน่นอันนี้ผิดแล้วนั่นนะ นี่เห็นผิด จะอ้างคนโน้นคนนี้นั้นผิดแล้ว มันอยู่ที่ตัวเรากำหนดทุกขณะไป นี่ปฏิบัติ ถึงก็ช่างไม่ถึงก็ช่าง ค่อยเป็นค่อยไปมันเรื่อยไปทำอะไรเสร็จก็เสร็จ เสร็จแล้วมันก็จะต่อไปโน่นไปนี่กำหนดมันเรื่อยไปนะ จนมันเป็นนิสัยจนตลอด ไม่ว่าทุกเวลา นี่ให้เข้าใจนี้ นี่ไม่เข้าใจตัวนี้ เห็นผิดตัวนี้มันจึงทำให้เราอ้างโน่นอ้างนี้ ไปทำอะไรทุกกรณีเราต้องกำหนดของเราเรื่อยไป เออ นี่มันผิดนะ เห็นผิดแล้วมันก็จะฟังชานนะสิ ให้เข้าใจไว้ด้วย นี่แหละแก่นี้ละ ให้เข้าใจตัวนี้นั้นนะ มันก็พอจะเตือนสติเราได้ .

**จู้หู จู้ตา จู้มูกอะไรในตัวเราเขาว่าไม่ดี
ก็ยอมรับมันไม่ดีนี่คือความจริง
เราจะละความโกรธเราต้องยอมรับความจริง**